

۱۶ زندگی ایران جامجم

میراث فرهنگی

مرمت غیراصولی این بار در آرامگاه جاماسب خفر فارس

مرمت‌های غیراصولی و آسیب‌رسان در یادمان‌های ارزشمند تاریخی استان پارس همچنان ادامه دارد و این بار زخم مرمت‌های نازیبنده و غیرکارشناسی‌شده بر تن رنجور بنا و آرامگاه جاماسب در شهرستان خُفر نشسته و چهره یادگار ملی را خدشه‌دار کرده‌است. مرمت‌های غیراصولی بدون تخصص و بدون استفاده از مواد اولیه باکیفیت، گویا پایانی ندارد. از مرمت‌های غیراصولی دست‌سرباز هخامنشی در میراث‌جهانی پارسه گرفته تا مرمت سنگ‌نبشته پهلوی شاهپوریکم در اشکفت حاجی‌آباد مرودشت. از مرمت آسیب‌رسان آتشکده رُستاق داراب تا بنای دژ پوسکان در شهرکارون و اینپا‌مشتی است نمونه خوار که نگارنده در دوسه سال گذشته آنها را گزارش کرده و به آگاهی مدیران و مسوولان اداره میراث‌فهرنگی، گردشگری و صنایع‌دستی‌استان رسانده ولی دریغ و افسوس که این مرمت‌های غیراصولی که گاه به پیمانکاران بخش خصوصی سپرده می‌شود و هیچ نظارت درست و فنی و ویژه‌ای از سوی اداره میراث‌فرهنگی روی آنها نمی‌شود، همچنان ادامه دارد. به باور کارشناسان میراث‌فرهنگی ادامه این روند بسیار خطرناک و به زیان آثار تاریخی است. مهم‌تر از همه هدررفت بودجه است؛ آن هم زمانی که بدانیم وزارت میراث‌فرهنگی با دشواری فراهم‌کردن بودجه ونیروی کار روبه‌روست.

طرح بیژن گورانی

جدول شماره ۶۱۰۲

جدول عادی

افقی؛ ۱) سرکش و یاغی- عظمت- آشپز(۲) احساس ترحم- رمانی نوشته بلقیس سلیمانی (۳) از شبکه‌های تلویزیونی برون مرزی صداوسیما- بزدل- نوعی پارچه کلفت (۴) ششم- مردان عرب- معروف‌ترین ترازوی یونان (۵) زیبا و جذاب- قرار داده‌شده (۶) ضربه سر در فوتبال- تخت پادشاهی- مدرن (۷) از برادران حضرت یوسف(ع)- مثل ماه- کنکاش (۸) سبب انگلیسی- از وسایل بازی کودکان در پارک‌ها- شعر مفاخره در میدان جنگ (۹) مجموعه‌ای از سلول‌ها- چند وزیر- تکیه‌کلام درویش (۱۰) نظریه- موافق- عمر بی پایان! (۱۱) ساییدن- عامل سازگاری با ناسازگاری خونی (۱۲) چراغ- عطشان- لقبی در هند (۱۳) سحاب- رابطه خویشاوندی آبا و اجدادی- گویند حبیب‌خداست (۱۴) فیلم ماندگار ناصر تقوایی بابای دریاوش ازجمن- عدی یک‌رقمی (۱۵) فرزند زکریای نبی(ع)- بوی خوش- معادل فارسی داور.

عمودی؛ ۱) نامه‌نگاری- معالجه بعضی بیماری‌ها با نوشیدن آب (۲) تلاش- صادق و صمیمی- روزنامه چاپ ترکیه (۳) بسیار، فراوان- انس- بعضی شری قوم سفیدپوست بومی اروپای (۴) بیماری کم‌خونی- برگشت داده‌شده- چنایتکار (۱۵) عابربانک- واسطه.

جدول ویژه

افقی؛ ۱) خودداری کردن- ماده آرایشی مژه‌ها- کوهی در جنوب تبریز (۲) بسیار درخشان- قهرمان انقلابی

حل جدول ویژه شماره ۶۱۰۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
ا	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

وحید ابوالحسنیان کارآفرین در صنعت ترمه‌دوزی

عکس:

جام‌جم

آماده‌باش خراسان رضوی برای مقابله با امیکرون

معاون گردشگری خراسان‌رضوی از آماده‌باش تاسیسات گردشگری خراسان‌رضوی برای پیشگیری و مقابله با سوبیه جدید ویروس کرونا(امیکرون) خبر داد. یوسف بیدخوری افزود، علاوه بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی در مواجهه با مسافران داخلی و ورود مستقیم و غیرمستقیم مسافران از ۸ کشور آفریقایی به مدت ۱۵ روز و ورود مسافران غیرایرانی از ۴ کشور اروپایی که این سوبیه جدید در آنها زیادبوده تا ۱۵ روز ممنوع شده‌است.

یک هنرمند یزدی درصدد است با ساخت و راه اندازی دستگاه‌های جدید بافت پارچه سنتی که افزایش سرعت بافت و پایین آوردن قیمت را به دنبال دارد، تحولی در این زمینه ایجاد کند

مادر بزرگ صندوقچه قدیمی‌اش را که باز می‌کرد، بقچه ترمه‌دوزی شده‌اش را که از بین بقچه‌های دیگر بیرون می‌آورد، انگار خاطره‌هایش یا نقره‌دوزی‌های چهارگوش و گل‌های مرواریدی و پته‌جقه و گل‌های شاه‌عباسی ترمه‌ها زنده‌شده و جلوی چشمانش رژه می‌رفتند؛ خاطراتی که قدیمی‌ترینش برمی‌گشت به روزی که پدر بزرگ ترمه گرانقدری را به‌عنوان هدیه عروسی به او بخشیده بود. ترمه دستباف یزدی دوزی شده، سال‌هاست میان خانواده‌های سنتی ایرانی جایگاه ویژه‌ای دارد؛ میراثی که گل سرسید چه‌بیزه دختران قدیمی یعنی مادران ما بوده‌است. دوره شاه‌عباس صفوی را اوج و شکوفایی صنعت ترمه‌بافی می‌دانند اما گذر ایام، این هنر دستی را مانند برخی دیگر از هنرها کم‌وبیش منسوخ کرده‌است. اصالت ترمه دستباف ایرانی مربوط به هنرمندان یزدی تبار است که از عهد صفویه این هنر را به یادگار حفظ کرده‌اند. از میان پیشگسوتان و استادان هنر ترمه‌دوزی، وحید ابوالحسنیان این هنر را یاد ال و جان ادامه می‌دهد. او که در ۳۵ سالگی صاحب یک رکورد جهانی شده، تنها تولیدکننده پارچه ترمه در جهان در حال حاضر و در این سن و سال بوده و یکی از معدود بافندگان این پارچه در یزد است. البته او به دلیل بی‌رونی و کسادی ترمه‌بافی در دیار خودش، چندی است به تهران آمده تا هنرش را در شهری عرضه کند که خریدار بیشتری داشته‌باشد. مهم‌تر از هنر ترمه‌بافی او، ایده‌ای است که در سر داشته و آن را به اجراء آورده‌است. ایده‌ای در جهت به‌روزرسانی دستگاه‌های قدیمی بافت پارچه سنتی و دستباف که علاوه بر افزایش سرعت پارچه‌بافی و پایین آوردن قیمت، می‌تواند به اشتغال‌خانگی و درآمدزایی خانوارهای ایرانی کمک بسیاری کند.

نیلوفر منصوری

ایران

بافت کامل به دست می‌آید که تقریباً برای یک متر ۵۰ روز زمان صرف می‌شود و ماهانه فقط سه متر پارچه توسط این دو کاربر بافته و تولید می‌شود. به همین دلیل قیمت این نوع پارچه‌ها بسیار بالاتر است. این زمان و پارچه تولیدشده نشان‌دهنده زحمت، صبر و مشقت زیاد برای به ثمر رسیدن این هنر است اما در بافت ماشینی این‌گونه نیست و تولید در چرخه آن روزانه به چند صد متر می‌رسد.

هم‌رتر پارچه ترمه دستباف و ماشینی چقدر تفاوت قیمت دارد؟

ارزش و بهای پارچه‌های نفیس که ترمه جزوی از آن است به‌صورت گرمی است که از گرمی ۶۰ هزار تومان شروع می‌شود. هر متر پارچه حدود ۳۰۰ گرم وزن دارد و حدود ۱۸ میلیون تومان درمی‌آید. ترمه نفیس دستباف از متری ۱۸ میلیون تومان شروع می‌شود اما ترمه مدرن و ماشینی که با استفاده از الیاف مصنوعی و دستگاه بافته می‌شود، متری ۲۰ تا ۳۰۰ هزار تومان است. در واقع تفاوت در نوع ارزش هنری این‌گونه کارهاست به همین جهت خریدار ترمه دستباف و گران‌قیمت بیشتر کلکسیونرها و علاقه‌مندان به ترمه دستباف و در کل افرادی هستند که توانایی خرید دارند.

خب با این حساب تفاوت فاحشی بین بافت ترمه دستی و ماشینی وجود دارد. به نظر تان آیا مردم فرق این دو نوع بافت را متوجه می‌شوند؟

متأسفانه با ورود دستگاه‌های ماشینی، پارچه‌های دستباف رو به نابودی رفتند و خیلی از آنها منسوخ شدند، چراکه هنرمندان این عرصه به دلیل سرعت بافت و قیمت پایین پارچه‌ها توانستند رقابت کنند و این هنر دیرینه به دست فراموشی سپرده شد. با این‌که ترمه، پارچه سنتی کشور ماست اما هنوز مردم ایران آن را خوب نمی‌شناسند و بین ترمه دستباف و ماشینی نمی‌توانند تفاوت قائل شوند. بین ترمه دستباف و ماشینی تفاوت فاحشی وجود دارد. در واقع به‌دلیل همین تفاوت‌ها هم هست که کشورهای

فراخوان دومین جشنواره ملی زیلولی برتر

دومین جشنواره ملی «زیلولی برتر» با هدف آشنایی هرچه بیشتر جامعه با زیلولهای فاخر، اصیل و مرغوب، تشویق تأمین‌کنندگان، طراحان، تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان برای ارائه توانمندی‌ها و دستاوردها و همچنین بسترسازی برای ایده‌پردازی و نوآوری در هنر- صنعت زیلولبافی در اسفندماه برگزار می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای شرکت در این جشنواره با دبیرخانه آن واقع در شهرستان مپید، بلوار قاضی میرحسین و شماره‌تلفن: ۰۳۵۳۲۳۵۸۵۱۱، ارتباط حاصل کنند.

دیگر استقبال بیشتری از این پارچه می‌کنند، در بافت ترمه دستباف از الیاف و رنگ کاملاً طبیعی استفاده می‌شود در حالی‌که برای بافت پارچه ترمه ماشینی این‌مسأله کاملاً برعکس است. این‌درحالی است که کشورهای دیگر به سمت مواد طبیعی تمایل بیشتری نشان می‌دهند.

خب حال این سؤال مطرح می‌شود که با توجه به سختی و مرارت تولید ترمه دستباف، چه نیازی به تولید این پارچه است، آن هم وقتی با قیمت بسیار گران فروخته می‌شود؟ درحالی‌که می‌توان از ترمه‌های ماشینی که هم قیمت مناسب‌تر دارند و هم تنوع بالاتر، استفاده کرد.

بیشترین خریدار پارچه‌های دستباف در حوزه مد و دکوراسیون فعالیت می‌کنند و کنسی از ترمه دستباف برای مصارف روزمره در خانه استفاده نمی‌کند. حتی خریداران و متقاضیان معدود این پارچه هم از آن در مصارف روزمره‌شان استفاده نمی‌کنند. در حال حاضر ترمه دستباف مانند بسیاری از صنایع دستی فقط در

حوزه هنر تعریف می‌شود و به دلیل تولید کم و مصرف نشدن روزمره در هنر مجال حضور پیدا می‌کند. همین خاص بودن ترمه در دنیا، بازار ترمه دستباف را منحصر به فرد کرده و به همین دلیل این پارچه‌ها بیشتر صادر می‌شوند. به‌عنوان مثال، داشتن لباس خاص و لاکچری که جنس پارچه آن هر جایی پیدا نمی‌شود، طرفداران خاص خود را دارد یا داشتن تابلو پارچه‌ای بافته شده از ترمه دستباف در جهان، تک و انحصاری است. همین‌طور همیشه طراحان مد لاکچری در کشورهای اروپایی به دنبال پارچه‌های تک و خاص هستند که کم و به سختی عرضه شود تا محصولی تولید کنند که انحصاری باشد.

ترمه دستباف در بازار داخلی چه جایگاهی دارد؟
به دلیل بالا بودن قیمت تمام شده، این پارچه بازار داخلی خوبی ندارد و فقط در بخش صادرات روزنه‌های امید هست اما درصورت ارزش‌گذاری دولت ، مسوولان و برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های مد و لباس، می‌تواند در داخل کشور هم جایگاه خوب و قدیمی‌اش را بازیابی کند.

در ابتدای صحبت گفتید در حال طراحی و ساخت دستگاه‌های بافت پارچه هستید. چه هدفی را از ساخت این دستگاه‌ها دنبال می‌کنید؟ اصلاً با این دستگاه‌ها قرار است چه چیزی بافته شود؟ پارچه‌های سنتی دستباف یا ماشینی؟
ما اصلاً به بافت ماشینی پارچه ورود نکرده‌ایم. حوزه فعالیت ما بافت پارچه سنتی و دستباف است و خواهد بود اما از آنجا که بافت پارچه دستباف بسیار زمانبر و گران‌قیمت است، با به‌روزرسانی دستگاه‌های قدیم، دستگاهی را طراحی و راه‌اندازی کرده‌ایم که سرعت بافت پارچه‌های سنتی را بالا می‌برد به این ترتیب درحالی‌که با دستگاه‌های قدیمی هر ماه فقط سه متر پارچه بافته می‌شود، با دستگاه‌های جدید می‌توان روزی یک متر پارچه تولید کرد، آن‌هم با همان مواد اولیه طبیعی و باکیفیت، وقتی سرعت تولید بالا برود، قیمت

محصول کاهش پیدا می‌کند و این یعنی اقشار متوسط هم توانایی خرید آن را خواهند داشت و بازار فروش خوبی ایجاد خواهد شد.

دستگاه‌های شما مورد تأیید وزارتخانه هم قرار گرفته است؟

معاونت صنایع دستی در جریان ساخت و راه‌اندازی این دستگاه‌ها قرار دارد. در حال انجام کارهای ثبت آن هم هستیم و قرار است در اولین نمایشگاه صنایع دستی از آنها رونمایی شود.

آیا قرار است دستگاه‌های تان فقط بافت ترمه را راحت کند؟

نه اتفاقاً. ما در حال ساخت و راه‌اندازی دستگاه‌هایی هستیم که هر نوع پارچه سنتی اعم از گران‌قیمت‌ها همچون ترمه ، اطلس ، زری، مخمل و پارچه‌های معمولی را ساده‌بافی کند که این کار می‌تواند در تولید پارچه‌های دستباف در کل دنیا، تحول بزرگی ایجاد کند.

هم‌اکنون چه‌کسی در دنیا و دستباف حرف اول را می‌زند؟

در واقع تنها رقیب جدی ما هند است ولی ما می‌توانیم پس از به کارگیری این دستگاه‌ها با هند که هم‌اکنون بزرگ‌ترین تولیدکننده پارچه‌های دستباف دنیاست، رقابت کنیم.

طرح شما به اشتغال‌رایی هم کمک می‌کند؟

یکی از اهداف ما برای راه‌اندازی این دستگاه‌ها ایجاد اشتغال خانگی گسترده‌است، چراکه هر خانواده می‌تواند با خرید یک دستگاه به یک تولیدکننده تبدیل شود. ما خودمان به متقاضیان، نحوه کار با دستگاه و بافت پارچه را آموزش می‌دهیم و خودمان هم پارچه را از آنها تضمینی می‌خریم.

اگر قرار به تولید انبوه پارچه‌های دستباف در کشور باشد برای آنها بازار فروش دارید؟

بله. ما اکنون مشتری خارجی بسیار زیادی برای پارچه‌های دستباف از هر مدل داریم ولی پارچه نداریم.

کارآفرین‌ها معمولاً اهدافی بزرگ در سر دارند. هدف بزرگ شما چیست؟ چه برنامه‌هایی برای آینده این کار در ذهن دارید یا مشغول برنامه‌ریزی برای آن هستید؟

چه هدفی می‌تواند بزرگ‌تر از باشد که ایران را به جایگاه والای خود در منسوجات دستباف دنیا برسانیم. برنامه‌ها و اهداف من در راستای نیل به همین هدف والا‌ست.

به عنوان یک کارآفرین چقدر از حمایت مسوولان برخوردار شدید؟

متأسفانه هنوز مسوولان به این باور نرسیده‌اند که می‌توان با پارچه‌های دستباف، فقر و بیگاری را ریشه‌کن کرد، همان‌گونه‌که گاندی کشور خود را با نساجی سنتی از استعمار انگلیس بیرون آورد. با وجود این، من با کمک معاونت صنایع دستی در وزارتخانه میراث فرهنگی از چند سال پیش با شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی ابتدا به دنبال فروش محصول برآمدم تا هنگام تولید انبوه، مشکل بازار فروش نداشته باشیم.

آیا شما هم از کرونا لطمه خوردید و فعالیت‌تان متوقف شد؟

اتفاقاً برعکس به نظرم کرونا بستر مناسبی برای مشاغل خانگی فراهم کرد که باید از آن برای ایجاد مشاغل خانگی نهایت استفاده را ببریم.

